

گردشگری: خطر نابودی یکی از قدیمی ترین میراث فرهنگی گرجستان

نارین قلعه در فهرست ۱۲ میراث فرهنگی در معرض خطر تخریب

کمیسیون مشاوره ای بین المللی اروپا، بنای تاریخی نارین قلعه را در فهرست میراث فرهنگی در معرض تخریب قرار داده است.

«گرجستان»، کشوری است که به دلیل داشتن موقعیت خاص استراتژیک، نزدیکی به ترکیه و روسیه، و دارا بودن جذابیت های توریستی فراوان، مقصد اصلی گردشگران از کشورهای مختلف به شمار می آید. از جمله جاذبه های گردشگری گرجستان می توان به بناهای باستانی و مدرن، سواحل بی نظیر، طبیعت چشم نواز، و تنوع غذایی اشاره کرد. یکی از قدیمی ترین میراث فرهنگی و جاذبه های دیدنی شهر تفلیس، بنای تاریخی «نارین قلعه» (در زبان محلی قلعه ناریکلاگفته می شود- Narikala Fortress) می باشد. این آرگ زیبا در یکی از قدیمی ترین منطقه های پایتخت گرجستان بنا شده است.

چندی پیش، شهرداری تفلیس اعلام کرد «نارین قلعه» جزو فهرست ۱۲ میراث فرهنگی در معرض خطر تخریب از سوی کمیسیون مشاوره ای بین المللی اروپا قرار گرفته است. این بنای تاریخی با توجه به ارزش فرهنگی متمایز و همچنین در معرض خطر تخریب بودن، در این فهرست به ثبت رسیده است.

نارین قلعه در قرن چهارم میلادی با نام «شوریس تسیخه-Shuris-Tsihe» (قلعه حسد) تاسیس شد و در قرون ۷ و ۱۲ میلادی گسترش و توسعه یافت. بعد از ورود مغول ها به تفلیس این مکان «نارین قلعه» (قلعه کوچک) نامگذاری گردید. در سال ۱۸۲۷ میلادی بخش بزرگی از حصار قلعه بر اثر زلزله آسیب دید و نابود شد.

برنامه «هفت اثر در معرض خطر» توسط Europa Nostra با همکاری بانک سرمایه گذاری اروپا و با حمایت از برنامه خلاق اروپا اجرا می شود. این برنامه در سال ۲۰۱۳ میلادی آغاز شده و هدف آن نجات میراث فرهنگی در معرض خطر در اروپا است. فعالیت یاد شده با هدف افزایش آگاهی، تهیه ارزیابی های مستقل و ارائه پیشنهادهای کاربردی، اجرا می شود. اگرچه بودجه خاصی برای برنامه «هفت اثر در معرض خطر» پیش بینی نشده، اما شناسایی آثار در معرض خطر اغلب حمایت های مالی مورد نیاز دولتی و خصوصی را به سوی خود جلب می کند.

تاریخچه نارین قلعه

شهر تفلیس در زمان حکومت ساسانیان بخشی از ایران بود و نارین قلعه در قرن چهارم میلادی توسط ایرانی ها ساخته شد. این بنا بیش از ۱۶۰۰ سال قدمت داشته و دارای معماری پارسی است. جالبست بدانید که در تفلیس نارین قلعه را با عنوان «قلعه مادر» نیز می شناسند و به عنوان نماد باستانی و دفاعی شهر شناخته می شود. پیش از حمله مغول به ایران، این قلعه برای دفاع از مرزهای ایران در نظر گرفته شده بود و بخش هایی از آن به عنوان زندان و سیاهچال مورد استفاده قرار می گرفت. پس از حمله مغول به ایران این قلعه به تصرف مغول ها درآمد، آنها به قلعه آسیبی وارد نکردند اما نام آن را به «نارین قلعه» تغییر دادند. نام کنونی آن بر اساس تفاوت گویش های مردم ساکن در این منطقه به ناریکلا تغییر کرده است.

جاذبه دیدنی نارین قلعه

در حیاط این ارگ تاریخی، کلیسای کوچکی به نام «سنت نیکلاس - Church of St Nicholas» ساخته شده است. قدمت این کلیسا به قرن دوازدهم میلادی باز می گردد. در آن زمان «شاه وایت چهارم»، حکمران شهر تفلیس بود. زلزله و آتش سوزی سال ۱۸۲۷ میلادی در این منطقه، باعث تخریب بخش هایی از کلیسای سنت نیکلاس شد. با کشف برخی از لوح های مذهبی کلیسا در سال ۱۹۶۶ میلادی و همچنین بازسازی کلیسای سنت نیکلاس در سال های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۷، کلیسا به روزهای پیشین خود بازگشت. کلیسای یاد شده هم اکنون جزء یکی از جاذبه های گردشگری شهر تفلیس به شمار می رود. داشتن سه ورودی در جهات مختلف، حکاکی های قدیمی و نقاشی هایی از کتاب مقدس و تاریخ گرجستان بر روی دیوارهای کلیسا نظر هر بیننده ای را به خود جلب می کند. حال ممکن است این سوال برایتان پیش آید که چطور به کلیسای سنت نیکلاس بروید؟

با توجه به اینکه این کلیسای تاریخی در مرکز شهر تفلیس قرار گرفته می توانید با استفاده از وسایل نقلیه عمومی (مترو، اتوبوس، تاکسی) از این بنای جذاب دیدن کنید. بازدید از کلیسا رایگان است. برای دیدن آن یک الی دو ساعت زمان در نظر بگیرید.

چطور به نارین قلعه برویم؟

ابتدا به خیابان کلیسای سنت جورج بروید. در حاشیه رودخانه کورا پس از عبور از حمام های گوگردی و باغ های بوتانیک، نارین را بر فراز تپه های مرتفع مشاهده خواهید کرد. می توانید این مسیر را با تاکسی و اتوبوس طی کنید. در تمامی ساعات شبانه روز و در همه روزها می توانید از این قلعه زیبا دیدن کنید. بازدید از نارین قلعه هزینه ای نداشته و رایگان است. برای دیدن این مجموعه تاریخی سه الی چهار ساعت زمان در نظر بگیرید.

جاذبه های دیدنی نزدیک به نارین قلعه

از دیگر دیدنی های اطراف نارین قلعه (قلعه ناریکالا) می توان به این موارد اشاره کرد:

- تندیس کارتلیس دِدا (Kartlis Deda) یا مادر گرجستان
- مسجد جامع تفلیس (Jumah Mosque)
- کلیسای ارمنی سنت جورج (Saint George Armenian Cathedral)
- باغ بوتانیک تفلیس (Tbilisi Botanical Garden)
- حمام های گوگردی تفلیس (sulfur baths)
- آبشار لقوتاخاوی تفلیس (Leghvtakhevi Waterfall)
- خیابان بتیمی و بافت قدیمی شهر تفلیس (Betlemi Stairs & Tbilisi Old Town)

در تنظیم این خبر از منابع زیر استفاده شده است:

<https://imedinews.ge/ge/kultura/177624/narikalas-tsikhesimagre-evropashi-mdebare-gansakutrebuli-saprtkhis-qvesh-mkop-kulturuli-memkvidreobis-dzeglabs-shoris-dasakhelda>
<https://www.lonelyplanet.com/georgia/tbilisi/attractions/narikala-fortress/a/poi-sig/۳۵۹۳۲۷/۴۴۶۰۸۵>
<https://www.advantour.com/georgia/tbilisi/narikala.htm>
<https://wander-lush.org/narikala-fortress-tbilisi-georgia/>

ترجمه: مریم سه دهی